

for at være endelige. Jeg synes under disse at have sporet, at der selv indenfor Udvalgets Medlemmer momentvis er faldet Udtalelser, som kunde lade formode, at man dog ikke var helt utilbøjelig til at forhandle om Forslaget, naar man fandt Tidspunktet belejligt. Det er jo egentlig kun Tidspunktet, der er Uenighed om, og det blev ogsaa fremhævet temmelig tydeligt af det ærede Medlem Hr. Brorsen. Det ærede Medlem udlod sig jo ikke med, hvad man kunde komme til, men pointerede meget stærkt, at Tidspunktet var ubelejligt. Skulde Tidspunktet komme, er vi naturligvis nu som altid villige til Forhandling.

Ordføreren (P. Munch): Den Skarphed, hvormed de to ærede Ordførere for Mindretallene har udtalt sig her i Dag, giver jo ikke megen Udsigt til, at der i denne Samling skal fremkomme et Resultat af de forestaaende Forhandlinger. Forudsat at dette Indtryk skulde bekræfte sig, kunde jeg for min Del ønske at rette en Opfordring til Forsvarsministeren, dels om at give Rigsdagen Lejlighed til at overveje midlertidige Indskrænkninger af vort Militærvæsen — en Tanke, som vi jo fra tidligere Tid ved ikke er Forsvarsministeren fremmed — og dels om at tage op til Overvejelse, om det ikke vilde være muligt nu at fremlægge Forslag og opnaa et Resultat med Hensyn til Lempelser i Bestemmelserne om Adgang til at lade civil Tjeneste træde i Stedet for militær Tjeneste. Da vi i Krigens Tid fik gennemført Bestemmelserne derom, var de jo meget strenge; mildere Betingelser var der den Gang ikke nogen som helst Mulighed for at faa Tilslutning til. Men jeg tror, at Tiden maatte kunne være inde nu til at søge at naa et Skridt videre frem i den Henseende.

Med Hensyn til det foreliggende Forslag har der jo fra de to ærede Ordførere for Mindretallene været rettet Indvendinger af den sædvanlige Art. Det ærede Medlem Hr. Pürschel har stærkt betonet, at man havde ligesom kaldt paa de sagkyndiges Udtalelser ogsaa gennem Udenrigsministerens Ord her i Tinget. Disse Ord gjaldt imidlertid Udtalelser fra de militært sagkyndige vedrørende Lovforslagets tekniske Indhold, og da Udvalget i Fjor etter konservativt Opfordring henvendte sig til de militært sagkyndige gennem Forsvarsministeren, da var Spørgsmaalet til dem ogsaa i første Række en Opfordring til en Behandling af det tekniske Indhold af Lovforslaget. Det ærede Medlem Hr. Pürschel ved imidlertid — som alle

Udvalgets Medlemmer — at de militært sagkyndige ikke i deres Svar i nævneværdig Grad har beskæftiget sig med det tekniske Indhold af Forslaget. Den Side af det har de ikke taget op til Behandling. Svarene, som er overmaade fyldige og i mange Henseender overmaade interessante, bestaar af folkeretlige Betragtninger og Betragtninger over Danmarks politiske Stilling mellem Magterne. Det er meget naturligt, at de høje militære Myndigheder beskæftiger sig med Spørgsmaal af denne Karakter. Det er ogsaa rimeligt, at vi under Rigsdagens og Regeringens Overvejelser tager de Betragtninger, de kan anstille, med ind i Vurderingen af de Forhold, vi her drøfter. Men jeg tror at burde tilføje, at vi kan ikke gøre det ud fra den Opfattelse, at de høje militære Myndigheder paa dette Punkt skulde sidde inde med særlige Forudsætninger, som paa nogen Maade kan antages at være bedre end de Forudsætninger, der findes hos Regering og Rigsdag. Jeg tilføjer, at vi tillige maa regne med, at der i disse Myndigheders Vurdering paa dette Omraade bestandig vil være en Fejlkilde, som efter min Opfattelse atter og atter fører dem paa Vildspor, nemlig en i og for sig naturlig Tilbøjelighed til at overvurdere, hvilken Betydning det Militærvæsen, de er vokset op med, har beskæftiget sig med Livet igennem, kan man næsten sige, kan have til Betryggelse af Danmarks Stilling. Naar vi tænker paa de Betragtninger, der ved denne Lejlighed har været anført fra militær Side, ja, saa svarer de jo til den Gruppe af Betragtninger, som vi tidligere har haft Lejlighed til at gøre os bekendt med; mange af dem ligger temmelig tæt op ad Betragtninger, som fremsattes allerede i den Forsvarskommission, der sad og arbejdede i Aarene fra 1902. Og tilsvarende har en Række af Betragtningerne været de samme, som fra militær Side har været anført under den senere Militærkommissions Drøftelser, knyttende sig til den Situation, som paa det Tidspunkt forelaa. Der er i disse Betragtninger intet, som ikke Rigsdag og Regering for længst har været fuldt fortrolig med og har haft med inde i sine Betragtninger, og de Partier, der har taget Standpunkt som vi, har gjort det fuldt ud kendende alt, hvad der i saa Henseende kunde anføres fra militær Side.

Dernæst understregede det ærede Medlem Hr. Pürschel Gesandternes Indberetninger, og den ærede Ordfører for Partiet Venstre var tillige inde paa de Udtalelser, der var fremkommet fra Udlandet dels gen-